
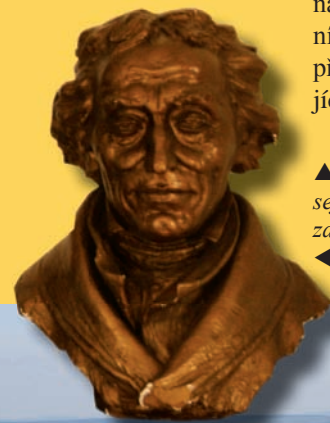
 Das Alte Schloss in Chudenice ist einer der ältesten erhaltenen Adelsitze in der Tschechischen Republik, der seit dem 13. Jahrhundert ausschließlich mit einer Adelsfamilie verbunden ist - Czernin von Chudenitz. Das Schloss enthält architektonische Elemente der Gotik, der Renaissance, des Barock und des späten Kaiserreichs. Die Gemeinde Chudenice als Eigentümer versucht seit den späten Neunzigerjahren des 20. Jahrhunderts das Alte Schloss nach und nach zu renovieren und den größtmöglichen Teil öffentlich zugänglich zu machen. Im Rahmen des Projektes mit dem Titel „Erweiterung der Ausstellung und Bau von sozialen Einrichtungen im Alten Schloss Chudenice“ wurde die Gemeinde bei der Umsetzung im Jahr 2014 durch das Regionaloperationsprogramm ROP NUTS II „Südwesten“ finanziell unterstützt. Dabei wurden die bestehenden Ausstellungen um eine neue Führung erweitert, sowie die notwendigen sozialen Einrichtungen für Besucher gebaut. Im Innenhof wurde ein Holzschuppen für neue Außenausstellungen von landwirtschaftlichen Geräten und Feuerwehrausrüstung restauriert. Dank dessen entstand eine bessere Infrastruktur für die Besucher und und es war insgesamt eine Stärkung der Wettbewerbsfähigkeit des Denkmals, der Gemeinde und der gesamten Region Chudenice.

 The Old Castle in Chudenice is one of the oldest preserved noble residences in the Czech Republic. Since the 13th century it has been related only to one noble family – Czernin of Chudenice. The castle includes gothic, renaissance, late baroque and empire elements. Market-town Chudenice, the owner of the castle, has been trying to renovate the castle little by little and to make the most possible part public accessible since the late 1990s. The markettown opened a new castle tour and built necessary sanitary facilities for visitors within the project entitled “Extension of exhibitions and building of sanitary facilities in the Old Castle Chudenice”, which was financially supported by the regional operational programme NUTS II South West. In the courtyard a wooden shelter for new outside exhibitions of agricultural and firemen equipment was renewed. The infrastructure of better quality was built for the visitors and the sight, market-town and the whole region became more competitive.

První muzeum Josefa Dobrovského, který v Chudenicích pobýval u Czerninů, vzniklo už v roce 1942 díky usilí zapáleného muzejníka a sběratele Adolfa Roubala. Původně sídlilo na rozhledně Bolfánek, ale záhy přesídlilo do budovy Starého zámku, který městečko Chudenice zakoupilo od státu. Muzeum se o tuto cennou stavbu dělilo s kinem, kuchyní JZD, klubovnou SSM a byty pro několik občanů. V roce 1968 byla k muzeu připojena rodná síň spisovatele a básníka Jaroslava Kvapila, který se v roce 1868 na Starém zámku narodil. Dalšího rozšíření se muzeum dočkalo v roce 1977, kdy se expozice rozrostla o dalších šest místností, kde vznikla expozice o národním obrození.

- ▲ Přístřešek s historickou hasičskou a zemědělskou technikou.
- ▼ Celkový pohled na Chudenice z rozhledny Bolfánek.

- ▲ *Expozice o národním obrození a Josefu Dobrovském a expozice věnovaná zaniklé chudenické farnosti.*
- ◀ *Busta Josefa Dobrovského.*

Do roku 1999 se muzeum postupně rozrostlo o místnosti v přízemí východního křídla Starého zámku, kde byly umístěny nejvíce předměty regionálního charakteru. V roce 2000 bylo celé první patro zámku reinstalováno pro zámeckou expozici. Zde byla instalována část původního mobiliáře ze zámku Lázeň u Chudenic, který byl do té doby v depozitářích muzea a v expozicích se dosud projevovao jen několika kusy nábytku a porcelánu. V roce 2001 byla reinstalována i expozice v přízemí zámku a k zámecké expozici byla připojena velká jídelna, která před tím prošla kompletní rekonstrukcí. O rok později byl připojen i hostinský apartmán vedle jídelny.

V roce 2011 byla část přízemní muzejní expozice reinstalována s důrazem na osobnost chudenického rodáka a entomologa prof. Jana Roubala. V roce 2013 bylo poprvé veřejnosti zpřístupněno přízemí nejstarší části zámku – jižního gotického křídla, původního paláce chudenického tvrze, a malý sálek východního renesančního křídla. Domov zde našla expozice bývalé farnosti Chudenice a expozice věnovaná K. S. Amerlingovi, J. F. Šumavskému a Josefu Dobrovskému. Poslední úpravy proběhly od listopadu 2013 do června 2014 (stavba ukončena v květnu), kdy bylo stavebně upraveno severní dvorní křídlo a částečně také hlavní zámecký trakt. K původní zámecké expozici byla díky této akci připojena knihovna (adaptovaná z původního hostinského apartmánu) a orientální salon.

- ▲ *Zámecká kaple se sochou sv. Wolfganga.*
- ▼ *Expozice věnovaná entomologovi prof. Janu Roubalovi.*

Zároveň vznikl na Starém zámku malý zámecký okruh, při jehož prohlídce návštěvník vůbec poprvé nahlédne do zámecké kaple, kuchyně, prádelny, potravinového sklepa, či zavítá do dámského budoáru, šatny a koupelny. V Chudenicích, které se nachází přibližně 15 km severozápadně od Klatov, najdete kromě Starého zámku i mnoho dalších památek a zajímavostí. O zdejším kostele sv. Jana Křtitele se poprvé píše už v roce 1200. Za návštěvu stojí také park při zámku Lázeň, naučná stezka lesním komplexem Žďár, arboretum Americká zahrada, Kvapilovo jezízko, kaple s rozhlednou Bolfánek (z roku 1845), která vznikla na místě zrušeného kostela sv. Wolfganga, a mnoho dalšího.

- ▲ *Rozhledna Bolfánek s hostincem.*
- ▼ *Kostel sv. Jana Křtitele a náhrobek Humprechta Czernina v jeho interiéru.*

Starý Czerninský zámek v Chudenicích

Nová expozice

Vydal měštys Chudenice v roce 2016 v nákladu 3000 ks.
Foto a grafická úprava: **Martin Kříž** Text: **David Klíma**
Tisk: **SOS print s.r.o., Plzeň**

Kontakty:
U Černinského zámku 1, 339 01 Chudenice
Tel.: 376 398 100, 724 007 576
staryzamekchudenice@email.cz
www.zamekchudenice.cz

Starý zámek v Chudenicích představuje jedno z nejstarších dochovaných šlechtických sídel na území České republiky, které je od 13. století spojeno jen s jedním šlechtickým rodem - Czerniny z Chudenic. Zámek ve své stavební hmotě obsahuje prvky architektury gotické, renesanční, pozdně barokní i empírové. Jeho dosud poznané základy pocházejí přibližně z poloviny 14. století, kdy zde stávala gotická tvrz. Lze však předpokládat, že na jejím místě stávalo panské sídlo mnohem starší.

Ve stavební historii Starého zámku se promítají tři důležité mezíčky. První zásadní úpravu prodělala stará gotická tvrz po husitských válkách, kdy byly využity nové poznatky o palných zbraních a její fortifikaci tak doplnily bašty.

Městys Chudenice se snaží zámek postupně rekonstruovat a co největší část zpřístupnit veřejnosti. V rámci projektu s názvem „Rozšíření expozic a výstavba sociálního zázemí Starého zámku v Chudenicích“, jehož realizaci finančně podpořil ROP NUTS II Jihozápad, městys v roce 2014 rozšířením stávajících expozic zprovoznil nový prohlídkový okruh a vybudoval potřebné sociální zázemí pro návštěvníky. Na nádvoří byl obnoven dřevěný přístřešek pro nové venkovní expozice zemědělské a hasičské techniky. Díky tomu vznikla kvalitnější infrastruktura pro návštěvníky a došlo k celkovému posílení konkurenceschopnosti této památky, obce i celého Chudenicika.

▲ *Renesanční křídlo. Erb Czerninů z Chudenic v interiéru zámku.*
▼ *Hlavní zámecká budova.*

První zmínka o Czerninech, jakožto jednom z nejstarších českých šlechtických rodů, pochází z roku 1192, kdy byl jmenován Czernin komořím českého krále Přemysla Otakara I. Zmínky o panském sídle v Chudenicích jsou však velmi pozdní a máme je až z roku 1564, kdy se czerninský majetek dělil mezi dva bratry, Humprechta a Jana. Humprecht, jakožto starší z bratří, získal nejen Chudenice, ale také starou otcovskou gotickou tvrz, která stávala na místě dnešního zámku. Protože byl dobrým hospodářem, podařilo se mu postupně chudeniccké panství rozšiřovat a tvrz přestavět na zámeček. Humprecht Czernin kromě mnoha dalších funkcí u dvora zastával též úřad purkrabího (správce) Pražského hradu. A protože byl Humprecht politicky činný, podařilo se mu uplatnit svůj vliv i na císaře Rudolfa II.

▲ *Pracovna zámeckého pána a orientální salon.*
▼ *Andělský pokoj s freskou anděla.*

Císař Rudolf II. v roce 1592 povýšil Chudenice na městečko s právem erbu, pečeti a trhu. O Humprechtovi Czerninovi se traduje zajímavá pověst, podle které se mu jedné noci roku 1601 (tehdy mu bylo 76 let) zjevil anděl. Ten mu řekl, aby druhý den ráno společně s místním knězem od kostela sv. Jana Křtitele a svojí rodinou vykonal pouť ke kapli sv. Wolfganga (dnes zde stojí rozhledna Bolfánek) a aby zde nechal sloužit mši svatou a přijal všechny svátosti, které je třeba přijmout k odchodu na onen svět, protože do tří dnů zemře. Vše se pak stalo dle předpovědi. Místnosti, kde se zázrak udál se dodnes říká „Andělský pokoj.“ Na něj pak navazuje známá černá kuchyně.

▲ *Zámecká jídelna a empírové hodiny.*
▼ *Ložnice zámecké pani a její koupelna.*

Czerninové mají v rámci střední Evropy historický primát v tom, že své sídlo v Chudenicích drželi ve svých rukách, aniž by ho zastavili, prodali apod., více než 700 let. Ovšem, aby to nebylo až tak jednoduché, vystřídali se na zámku v Chudenicích celkem 3 rodové větve Czerninů. Původní chudeniccká větev zde skončila již roku 1678, kdy zadlužené panství získal Humprecht Jan, který pocházel z tzv. větve nedrahonické. Ten je znám také díky stavbě Czerninského paláce v Praze (ministerstvo zahraničí) a zámečku Humprecht u Sobotky. Nedrahonická větev pak Chudenice vlastnila až do roku 1932, kdy zemřel poslední příslušník této linie, JUDr. František Jaromír Czernin.

▲ *Zámecký pokoj. Kuchyně.*
▼ *Soška sv. Huberta. Lovecký salonek s trofeje-mi z chudenicckých lesů.*

JUDr. František Jaromír Czernin, před svojí smrtí v roce 1927 adoptoval svého prasynovce z vrchlabské (czernínsko - morzinské) větve, Eugena III., který byl také na řadu let posledním Czerninem v Chudenicích. Jeho chotí byla Josefína, rozená princezna ze Schwarzenbergu. V roce 2009 se Czerninové vrátili do Chudenic po vynucené přestávce ve druhé polovině 20. století. V prosinci 2009 rodina Czerninů získala nedaleký empírový zámek Lázeň, který postupně rekonstruuje a revitalizaci prochází i přilehlý park. Zámek Lázeň postavil na konci 18. století Jan Rudolf Czernin a následně zde vznikl i anglický krajinářský park. Chudeniccké zámky Czerninové vlastnili do roku 1945, kdy jim je na základě vykonstruovaných údajů zabavil stát.

▲ *Malá jídelna. Historizující soška z dvacátých let 20. století.*
▼ *V expozici můžete vidět zámecký mobiliář z různých dob.*

Velmi zásadní proměnou prošlo staré nepohodlné feudální sídlo na konci 16. století za Humprechta Czernina z Chudenic, kdy byla tvrz přestavěna na pohodlnější renesanční zámeček. Z této doby pochází nejen sgrafitové fasády na části objektu, ale také půvabný „Andělský pokoj“ a černá kuchyně. Dnešní podobu zámku vtiskla až pozdně barokní přestavba za Prokopa Czernina z Chudenic, která proběhla roku 1776 pod vedením architekta Karla Ballinga.

